

NOVOSADSKA EKIPA „MLADOST SUTJESKE 69”

Tjentište je u vremenu od drugoga do devetoga jula bilo domaćin susreta „Mladost Sutjeske 69” na kome je učestvovalo tri stotine mladih pesnika, slikara i recitatora iz četrdeset jugoslovenskih gradova.

Ako se izuzmu sitne organizatorske nevesitine i nedoslednosti, ova manifestacija postigla je izvanredan uspeh. Prvi put se toliko mladih jugoslovenskih stvaralaca našlo okupljeno na jednom mestu, a sama Sutjeska je doprinela da Susret postane što življi, što raznovrsniji, što seriozniji.

Bilo bi neophodno da se svi potrudimo da ovaj Susret postane tradicionalan, jer nezmerljivo je koliko je u konstelaciji današnjeg stvaralaštva mladih značajan i neodmenjiv.

Donosimo fragmente iz šest „Biltena” Susreta koji najbolje ilustruju bogatstvo zbivanja na Tjentištu, a u jednom od jesenjih brojeva objavićemo stenogram izuzetno zanimljive diskusije učesnika Susreta na temu „Mladi pesnik danas”.

„Mi nemamo ambicija da otkrivamo i potvrđujemo vrijednosti u umjetničkoj sferi, jer naš je cilj na drugoj strani: da u sprezi mladosti i stvaralaštva pokažemo predanost onom neponovljivom zaveštanju koje se zove Sutjeska. Organizovan rad na kristalisanju književnih i drugih vrijednosti mi shvatamo kao sredstvo, kao put do jednog mnogo šireg horizonta. Jer umjetnost nije zasebna sfera, odijeljena od opšteg životnog tempa; naprotiv: ona je prije svega najdinamičnije mjesto, čisto otjelotvorenje tog tempa.

Zbog svega toga mi kao posebno obilježje susreta na Sutjesci ističemo još i ovo: poezija i zbilja koje su se u Goranovom slučaju izjednačile, zahtijevaju od nas da to jedinstvo produžimo. Mladi pjesnici treba na Sutjesci da pokažu kako im stih bije istom snagom mladosti koja je od geografskih predjela stvarala ljudske simbole. Mladi pjesnici idu na Sutjesku da se jednom takvom simbolu poklone, ali istovremeno su dužni da pokažu i vlastiti primjer bunta i otpora dogmi i duhovnoj i stvaralačkoj sklerozi.

Susret na Sutjesci mi smo koncipirali ne kao zatvorenu manifestaciju sa unaprijed datim ciljevima, nego kao otvoreno i spontano prožimanje iskustva i zanosa mladih. To na kome će se nalaziti nekoliko dana neprekidno će ih podsjećati na istinsku mladost zemlje, govoriće im o revoluciji koja je postala naša nezatvorena tradicija. Naša najveća ambicija je istovremeno skromna i velika: želimo da se simbol Sutjeske osjeti i doživi kao simbol stvaralaštva mladih.”

(Iz Sinopsisa)

RISTO Đ. JAČEV

ANDEO

sestri

Videh ga prvi put, obvitog zvezdanim snom,
belog poput čarobnog cveta među kamenim
zorama,
pokrit dugom koprenom kao niz reku da plovi,
sa žalom za pustim, mračnim gorama.

Videh ga kao belu pticu u letu,
zaljubljenog u talasja što otiču,
mislih: nosi bol ka podzemnom svetu,
gde nas krvavi krikovi dotiču.

Videh ga kako mi u susret brodi,
izgnanom iz crkve robijašu nalik,
zapitah: vide li fresku u vodi

na znak zvona sa tornja, manastir se sviati.
Videh ga, o, beše mrtav sred cvetne pene.
tad spoznah da i moja ruža lagano vene.

(Prevod sa makedonskog:
V. Pujovski i P. Zubac

BRANKO ANDRIĆ

HOĆU SLAVINU

Mama kupi mi slavinu
hoću da odvrćem
i da zavrćem
a ako se pokvari
zvaćemo insta
latera da stavi
novu gumu ili popravi
gvint

Mama kupi mi slavinu
hoću da odvrćem
i da zavrćem
a kada se pokvari doći će insta
later da je popravi
staviće novu gumu (dihtung)
i napraviti gvint (navoj)
ako bude trebalo

VASIL PUJOVSKI

SEDMO PISMO ZA LAVINIJU

Ti znaš koliko je za mene cvet nedeljiv,
i kako mi je zbog toga mučno.
Za svakoga mu je pupoljak otvoren, ali
napisana je presuda da može pripadati
samo jednome.
A onaj meni najdraži cvet, jedini cvet
kojeg stavljam i ispred tebe i ispred svoje

bilten br. 7

pesme, onaj večni cvet, od naših predaka do nas,
od nas do naših potomaka, taj cvet rascvetan
u tri gradine zagovara pitanje je li uopšte
cvet — cvet deset slova u jednom imenu:

M molitva, muka, mudrost,
A aj teški bolu, aj sa zlom do vraga
K kremenjača, kremen, kundak,
E ep, ejgidi, éksik
D dojlja, družina, dom,
O orlišta, omča, oro,
N nepregor, nedobol, nada
I istorija, itrina, izmirna
J jatagan, jedrost, jendek
A andeo, apostol, aj sve na dobro zbog

dobra
Al ja ću kao i uvek i za uvek ljubiti taj cvet
nerazdvojiu

što tišti, rascvetan u tri gradine;
Cvet, moju najveću radost, moju najveću bol,
cvet koji se jedini nikome ne da, jer niko sem
nas i ne zna kako ga istinski treba voleti:
sopstvenom krolju od početka do kraja,
bez odstupanja, bez iznemog'osti, bez
zaslepljenosti,
široko otvorenim očima, gnevno, bude li
trebalo
i praznim rukama, svejedno, samo toplom
krolju,
čistom krolju, makedonskom...

Prevod sa makedonskog: Pero Zubac

POSLEDNJI STIHOVI

DOBRICE ERICA:

DEVET BESMRTNIKA

ČAMIL SIJARIĆ

Kad govori mudri Halimača
tad aplauz bukti ko lomača.

VLADO ŠEGRT

Tripud zdravo za najvećeg lafa,
koji nikad ne postade — kalfa!

RADMILA TRIFUNOVSKA

Kršna vilo, kćeri južne banske,
zavide ti planine bosanske!

PERO ZUBAC

Kolovoda bučnih tamburaša
broji zvezde kroz durbine flaša.

VUJICA TUCIĆ

Prodaj babo kola i imanje,
prezime mi posta zanimanje!

TODOR DUTINA

Lepo ime, još lepše prezime,
što se vrti oko rajske rime.

LALA JEFTOVIĆ

Ućutkajte lale i telale
pred čadorom princeze zaspale.

MILOVAN VITEZOVIĆ

Hrabro srce s divnom krunom grive
što sopstveno vešanje prežive.

MILO KRALJ

Dično čelo i oblačak bola:
čauši ga zbacije s prestola.

LUKO PALJETAK I

MOMČILO POPADIĆ:

BALADA NOVOSADSKIM PJESNICIMA

U nebo se gleda a na zemlju pada,
noge su u travi oko glave magle,
velika se riba maloj ribi nada,
oči su se neba dojci zemlje sagle,
pa sam sebe sijem i sam sebe kosim
u ženu sam pao pa me nema sada:
sve svoje sobom nosim.

I neće me biti sve dok bude vatre
jer život je cjelov i noga u dupe
(a djevice lude o vitezovu snatre)
zvezdanim se voskom čepu zemlji rupe
u grumenu srca svjetlaci se kupe,
ja gazim po trnju svojim mozgom bosim
i gazit ću tako sve dok put me satire:
sve svoje sobom nosim.

I tako se dobro blud i pelud slaže
a laticice nice padaju sa cvijeta
a žene u suncu malu dlaku traže
i pronađu jarbol i kormilo svijeta;
da sam barem mesar, da sam bar atleta,
al slab ovako ipak sebe nosim,
da sam malo manji bilo bi mi draže:
sve svoje sobom nosim.

ENVOI

Pa kakvi smo da smo isto nam se piše
teško se peti oblacima kosim
još po neka čaša i nema me više:
sve svoje sobom nosim.

OTPOZDRAV SPLITSKIM GOSPARIMA OD NOVOSADISTA

Za srećna puta naše tople reči
vama koji biste najdraži od sviju,
neka pesma ova melemom izleči
Luku, Jakšu, Momu, što po vazdan piju.

Ostasmo sami dok neko svira
ali su uz nas vaše tople oči,
gde li ste sada, negde kod Trogira,
mnogo smo sami, kelneru natoči!

IZJAVE MILOVANA VITEZOVIĆA:

— Camil je izmislilo sirotinju, pa nek je i
ukine.

— Lala Jeftović je izgubila početak svog
novog romana. Moli se poštenu nalazač da ga
dovrši i vrati.

— Novica Petković nikako da pređe sa reči
na književna dela.

— Vujici Tuciću me vredi govoriti marš.
Trebala mu odsvirati.

— Između vrata i šešira Pero Zubac kamu-
flira.

— Anđelko Vuletić je od porodičnog stabla
napravio panj.

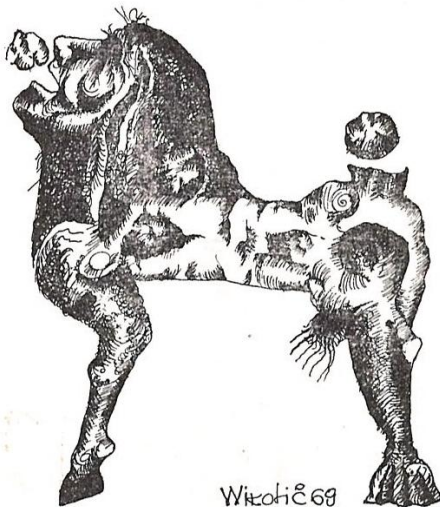
— Kad Abdulah Sidran hoće da razgovara
sa Ivanom Kordićem, popne se na Gavrića
Vidova.

— Camil Sijarić je pošao u večnost. Za njim
je krenula ekipa spasilaca.

— Vasil Pujovski je jedino u biltenu lju-
bavnika.

— Novica Petković je prešao Sutjesku na
čelu sa dr Radovanom Vučkovićem.

— Lala Jeftović je evocirala svoje uspo-
mene sa proboja na Sutjeski.

IZAZOVI:

— Abdulah Sidran očajava što ga Dobri-
slav S. Radenović-Dobrica nije uvrstio u
svoj antologiju ljubavne lirike.

— Novica Petković viđen je juče u Peru-
ćici. Sakuplja građu (bukovu) za novu knjigu
o artikulacijama.

— Radovan V. (Ukov) Karadžić tvrdi da je
Pero Zubac najbolji organizator spontanij
akcija omladine.

— Branko Vlačić moli da ga ne spominje-
mo, jer želi da ostane i dalje anonimn.

— Splitska kućica je uvek čista. To sre-
đuje Jakša Fiamengo bradom Momčila
Popadića.

— Vujica Tucić se izvinuo Novici Petko-
viću što ga meša sa Radovanom Vučkovićem.
— Mišo Spajić je izjavio da je Milovan Vi-
tezović trojanski konj. Pero Zubac deman-
tuje ono trojanski.

— Novica Petković se sit naplaćao pića Ja-
nezu Kocijančiću. Ne zna, siromah, za jadac.

— Branka Andrića-Andrlu zaprepašćuje
ekscentrično ponašanje prisutnih pesnika.

— Ustanovljeno je da Milovan Vitezović na
Susretu zastupa „Galofak”.

— Novica Petković je svoju teorijsku i
estetičku platformu dovezao na kamionu sa
prikolicom, a Pero Zubac svoju u kutiji ši-
bica.

— Duško Trifunović i Rajko Nogo ostavili
su svoj autoritet na Sutjeski.

— Risto Đ Jačev i Vasil Pujovski idu i
dalje priljavih kundura. Još se nisu nagodili
ko će kome da čisti čevli.

— Dobrica Erić je i ovde bio orfej među
šljivovicama.

— Ivica Perić namerava da osnuje privat-
ni cirkus. Pored njega, kao glavne role, na-
stupali bi Vitezović, Andrić-Andrla i Tucić.

BARE

Bilo je teško povjerovati našavši se gore
na Barama, u srcu planine, na gorskoj kosi
koja je sva obrasla cvijećem i travama, a pod
suncem izgledala tako nevino i nefaktno,
da se naokolo posvuda kriju grobovi mrtvih
boraca, Dalmatinaca, pa su nam se neminov-
no nametali stihovi pjesnika: „Koliko mrtvih
po tvojim rosnim travama”.

Bilo je upravo neobično prirodno na ovom
mjestu čitati stihove koji različitim svojim
glasovima govore o zavijaču, o stvarima obi-
čnim i lijepim, o ženi, o suncu, o moru, o
nebu, o dubinama života a za njih nema ni
mora, ni sunca, ni neba; postoji samo ova
gorska kosa, zelena i vlažna, kiša koja pomalo
rominja i vrijeme koje se u prilici ogromnog
neba ogleda u planinskom jezeru, i znanje da
su oni tu, da su bili tu, da su tu morali biti
upravo zbog te iste gorske kose, zbog neba
u jezeru, zbog sunca i mora i zbog nas.

Luko Paljetak
Jakša Fiamengo
Momčilo Popadić

O ŽENSKIM ANTISTIKOVIMA VASILA PUJOVSKOG

ULOMAK

IZ PERA NOVICE PETKOVIĆA

Svaki pisac ima kritičara
kakvog zaslužuje

dr Radovan Vučković

Pristup poeziji Vasila Pujovskog mora biti
irendetističko-ontološki mada je moguć i
strukturalističko-jakobsonovski. Međutim, či-
tajući sabrane pesme ovog nesabranog auto-
ra, da se ustanovi da je, u stvari, najbolji
in muce pristup ontičko-formalni. Dinamički
princip bi primenilo u svojoj esejoplitkosti
H. T. s. r. No, vratimo se autoru, koji je, kao
što bi rekao Jakobson, mlad i talentovan. Za-
to, kao što smo već ustanovili po stanovitim
vrednostima Češkog serkla, bitak nije bitan,
već je bitan bit u bitku. (Heidegger, ibid.) Izbe-
gavši svaku moguću spekulaciju ovaj magi-
star racia u poeziji, dokazuje ponovo da sam
ja bio u pravu kada sam pisao svoje eseje.

Prvi put na srpskohrvatskom

VASIL PUJOVSKI: ANTI-STIKHOVI ZA ŽENE

AZRI

Moram ti priznati da si mi ličila na jednu
staru ljubav

bila si mi vesela i lepa,

da bih tek sada video koliko mi je onda
ljubav bila ukleta i slepa...

LALI

Lalo, ja nisam nikako kriv,
što si htela da te tražim na nekoj grani,
mislio sam da si ipak žena
pa sam se morao držati po strani...

U odsustvu nezamenjivog Lazara Ami-
džića, bilten uredio Pero Zubac

